

Lietuvos bankui
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

2026 m. balandžio 20 d. Nr. S-93

prieziura@lb.lt, finmin@finmin.lt, vmi@vmi.lt

Siunčiama el. paštu

DĖL INVESTICINĖS SĄSKAITOS REŽIMO TAIKYMO IR GALIMO VARTOTOJŲ KLAIDINIMO

Lietuvos Fintech asociacija (toliau – Asociacija) kreipiasi siekdama atkreipti dėmesį į susiklosčiusią rinkos praktiką, susijusią su investicinės sąskaitos sąvokos vartojimu Lietuvos Respublikoje. Asociacijos vertinimu, komerciniai bankai, siūlydami investavimo produktų įsigijimą per „investicinę sąskaitą“, faktiškai naudoja terminiją, kuri gali klaidinti vartotojus. Komerciniai bankai savo komunikacija sudaro įspūdį, kad siūloma paslauga atitinka mokestine prasme reglamentuotą investicinės sąskaitos režimą. Dėl to paprastas vartotojas gali nepagrįstai sutapatinti skirtingos teisinės ir mokestinės prigimties produktus, tai mažina skaidrumą ir gali iškreipti realių investavimo galimybių suvokimą.

Pagal [2002 m. liepos 2 d. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 \(toliau – Įstatymas\) 12¹](#) straipsnį, per investicinę sąskaitą gautomis pajamomis laikomos pajamos iš investicijų į tokius finansinius produktus: perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemonės, kolektyvinio investavimo subjektų vertybinius popierius, išvestines finansines priemones, sutelktinį finansavimą pagal Reglamentą (ES) 2020/1503, tarpusavio skolinimą bei Lietuvos ir užsienio valstybių taupymo ląštus. Analogiškas finansinių produktų spektras įtvirtintas ir [2024 m. gruodžio 19 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymu Nr. VA-107](#) patvirtintų taisyklių nuostatose, kuriose nurodoma, kad tinkamais investuoti finansiniais produktais laikomi perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kolektyvinio investavimo subjektų vertybiniai popieriai, tam tikros išvestinės finansinės priemonės, sutelktinis finansavimas, tarpusavio skolinimas bei Lietuvos ir užsienio valstybių taupymo ląštai. Tai reiškia, kad teisės aktų lygmeniu investicinės sąskaitos režimas aiškiai apibrėžia finansinių produktų tinkamumą. Vis dėlto, praktikoje stebima situacija, kai Lietuvoje veikiantys komerciniai bankai savo klientams siūlo atsidaryti investicines sąskaitas, tačiau per jas galima investuoti tik į dalį Įstatyme numatytų finansinių produktų, pavyzdžiui, tik į biržoje prekiaujamus vertybinius popierius ar konkrečios finansų įstaigos vidinius investavimo produktus. Manome, kad tokia praktika klaidina vartotojus, nes komercinių bankų pateikiama informacija apie investicinę sąskaitą neatskleidžia skirtumų tarp bankų siūlomos investicinės sąskaitos ir investicinės sąskaitos mokestine prasme. Dėl šios priežasties vartotojai, atsidarę tokias „investicines sąskaitas“ ir tikėdamiesi jas naudoti mokestiniais tikslais visoms investicijoms į Įstatyme nurodytus finansinius produktus, praktikoje gauna vidinius komercinių bankų apribojimus. Pateikiame pavyzdžius iš skirtingų Lietuvos Respublikoje veikiančių komercinių bankų:

1. [SEB bankas, AB](#) savo viešoje informacijoje nurodo, kad naudojantis investicine sąskaita galima investuoti ne tik į perleidžiamuosius vertybinius popierius, fondus ir tam tikras išvestines finansines priemones, bet ir į pinigų rinkos priemones, per sutelktinio finansavimo ir tarpusavio skolinimo platformas platinamas priemones bei Lietuvos ir užsienio valstybių vyriausybių taupymo ląštus. Tačiau Asociacijos turimais duomenimis, praktiškai atsidarius investicinę sąskaitą SEB banke vartotojui nėra sudaroma galimybė investuoti į visus išvardytus produktus. Asociacijos nuomone, tokia

viešai prieinama informacija klaidina vartotojus ir sudaro klaidinantį įspūdį apie realią investicinę sąskaitos investavimo apimtį.

2. Swedbank, AB viešoje informacijoje investicinė sąskaita apibūdinama kaip skirta investuoti į „akcijas, obligacijas, fondus, Vyriausybės taupymo lakštus ir pan.“, tačiau iš pateikiamo aprašymo nematyti aiškaus kitų įstatyme leidžiamų finansinių priemonių įtraukimo. Dėl to vartotojui gali būti neaiški tikroji investicinės sąskaitos galimybių apimtis, nes bankas savo siūlomą produktą – „investicinę sąskaitą“ – iš esmės tapatina su Įstatyme apibrėžtu investicinės sąskaitos režimu, nors šios sąvokos nėra tapačios savo turiniu ir apimtimi.

3. Luminor bank AS viešoje informacijoje investicinė sąskaita siejama su jų pačių investavimo infrastruktūra – „Luminor Investor“ ir vietine vertybinių popierių platforma Baltijos šalių vertybiniams popieriams. Iš viešai pateiktos informacijos matyti praktinis investicinės sąskaitos susiejimas su banko vidiniais investavimo produktais.

4. Artea bankas, AB viešoje informacijoje investicinė sąskaita apibūdinama kaip skirta investuoti į „tam tikrus finansinius produktus“, o tarp aiškiai išvardintų priemonių nurodomi viešai prekiaujami vertybiniai popieriai, fondai, taupymo lakštai ir „kitos priemonės“. Tame pačiame puslapyje tiesiogiai pažymima, kad režimas netaikomas įmonių obligacijoms, kuriomis nėra prekiaujama biržoje.

Apibendrinant bankų viešai prieinamą informaciją apie investicines sąskaitas, mūsų nuomone, vartotojai gali būti klaidinami dėl to paties sąskaitos pavadinimo taikymo skirtingiems sąskaitų režimams praktikoje. Manome, kad tokia rinkos praktika sudaro klaidinantį įspūdį vartotojams, jog finansų įstaigų siūloma investicinė sąskaita apima visą investicinės sąskaitos režimą, numatytą Įstatyme, nors iš tikrųjų jos funkcionalumas yra ribotas. Suprantame, kad komerciniai bankai turi teisę apsispręsti, kokius finansinius produktus siūlyti savo vartotojams, tačiau jų komunikacijoje pasigendame aiškios žinutės, kad jų siūlomas konkretus produktas – „investicinė sąskaita“ – yra apribotas ir nesudaro galimybės investuoti į visus Įstatyme nurodytus produktus. Investicijoms į kitus produktus, pavyzdžiui, sutelktinio finansavimo projektus, turi būti atidaryta atskira sąskaita, kuri būtų priskirta investicinei sąskaitai Valstybinėje mokesčių inspekcijoje mokestiniais tikslais.

Manome, kad būtų tikslinga kreiptis į bankus, siekiant užtikrinti, jog jų siūlomų investicinių sąskaitų pavadinimai būtų aiškiai atskirti nuo investicinės sąskaitos sampratos mokestiniame kontekste. Pažymėtina, kad finansų įstaigų siūlomos investicinės sąskaitos savo apimtimi yra siauresnės nei investicinės sąskaitos režimas, numatytas Įstatyme, tačiau vartotojams jos pristatomos tuo pačiu pavadinimu. Dėl to vartotojams gali susidaryti klaidinantis įspūdis, kad siūlomas produktas atitinka visą mokestinėje teisėje įtvirtintą investicinės sąskaitos režimą. Tokia praktika gali lemti ne tik netinkamą vartotojų informuotumą, bet ir turėti įtakos jų investavimo sprendimams, nepagrįstai ribojant galimybes pasirinkti kitus investavimo būdus ar produktus, įskaitant, pavyzdžiui, sutelktinio finansavimo priemones.

Administracijos direktorė

Greta Ranonytė

Milda Petkauskaitė, milda@lfa.lt, +37062586997